บทที่ 6
สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาวิจัย เพื่อแก้ไขปัญหาของพนักงานอัยการในการสอบสวนคดีพิเศษด้านการเงินการธนาคารในความผิดฐานปั่นหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ พบว่า พนักงานอัยการยังขาดประสบการณ์ในการสอบสวน เพราะพนักงานอัยการถูกตัดอำนาจสอบสวนไปตั้งแต่ปี พ.ศ. 2478 แล้วกลับมอบหมายให้รับผิดชอบงานสอบสวนใหม่ โดยในความผิดฐานปั่นหุ้น นั้น พนักงานอัยการเพิ่งจะมีอำนาจสอบสวนหลังจาก พ.ร.บ.การสอบสวนคดีพิเศษ 2547 มีผลใช้บังคับ ประกอบกับพนักงานอัยการยังขาดความรู้ในเรื่องธุรกิจ การเงิน การคลัง ระบบของตลาดทุนและตลาดหลักทรัพย์ รวมทั้งกฎหมายหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และเทคนิคการปั่นหุ้น อีกทั้งยังไม่มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศใช้ในการทำงาน

ผู้ศึกษาจึงได้สร้างระบบการจัดการความรู้ (KMS) ขึ้นมาเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยใช้วิธีวิศวกรรมความรู้ (Knowledge Engineering) และจัดระบบข้อมูลตามแบบจำลองของ Common KADS: Knowledge Analysis and Data Structuring ในการเก็บข้อมูลความรู้ที่เป็น Tacit Knowledge ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร คือ นายภาณุพงษ์ โชติสิน รองอธิบดีอัยการฝ่ายคดีพิเศษ ซึ่งรับผิดชอบงานสอบสวนคดีพิเศษ และผู้เชี่ยวชาญ คือ นายเจษฎา ธนาสิทธิ์พันธุ์กุล อัยการประจำสำนักงาน สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีพิเศษ 4 และนำองค์ความรู้ที่ได้เข้าสู่ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยใช้โปรแกรม Microsoft SharePoint

หลังจากสร้างระบบ KMS เสร็จแล้ว ผู้ศึกษาได้จัดทำแผนกิจกรรมการจัดการความรู้ 3 ปี ขึ้นมาโดยใช้ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้หรือนวัตกรรม (Knowledge Creation) ของ Nonaka และทฤษฎีการเรียนรู้ขณะทำงาน (Learning in Action) ของ David Garvin เป็นกรอบแนวคิด (create framework) ในการกำหนดกิจกรรมเพื่อให้บุคลากรในสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีพิเศษ 1 และ 4 ได้เข้าใจ และเข้าใช้งานระบบ KMS และสามารถพัฒนาต่อยอดระบบ KMS ให้ทันสมัยพร้อมใช้งานตลอดเวลา พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายหรือชุมชนนักปฏิบัติให้เพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ ทฤษฎี Learning in Action และทฤษฎี Knowledge Creation จะปรับใช้ให้เหมาะสมตามลักษณะของกิจกรรม ซึ่งขึ้นอยู่กับว่ากิจกรรมใดเหมาะสมกับทฤษฎีใด

เมื่อสร้างระบบ KMS และจัดทำแผนกิจกรรมการจัดการความรู้ 3 ปี เสร็จแล้ว ผู้ศึกษาได้นำไปเสนอ และสาธิตให้กับผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญพิจารณาถึงความเป็นไปได้ ข้อดี ข้อเสีย สิ่งที่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ต้องปรับ และประโยชน์ที่ได้รับ ของระบบการจัดการความรู้ (KMS) และแผนกิจกรรมการจัดการความรู้ 3 ปี ที่ได้จัดทำขึ้นมาว่าสามารถนำมาใช้และแก้ปัญหาดังกล่าวข้าต้นได้จริงหรือไม่

ผลการนำเสนอและสาธิตปรากฏว่าผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าระบบ KMS สามารถนำไปใช้ได้ และสามารถแก้ปัญหาได้จริง เพราะเป็นแหล่งข้อมูลความรู้ทั้ง Explicit Knowledge และ Tacit Knowledge สามารถนำไปใช้ได้ทันที และมี function อื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ แต่ได้ให้ข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ ระบบ KMS ที่สาธิตเข้าถึงได้ช้า หน้าจอมีข้อมูลมากเกินไป โดยที่เป้าหมายหลักของผู้ใช้งานในขณะนี้ คือ การเข้าไปค้นฐานข้อมูล ส่วน function อื่นผู้ใช้ยังไม่คุ้นเคย จึงควรปรับปรุงโดยตัดส่วนที่ไม่จำเป็นออกไปจากหน้าจอ และควรเน้นตรงฐานข้อมูลให้เข้าง่าย

สำหรับแผนกิจกรรมการจัดการความรู้ 3 ปี ผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญเห็นพ้องกันว่า แผนดังกล่าวมีความเหมาะสม สามารถดำเนินการได้จริง บางกิจกรรมทำได้ทันทีโดยไม่ต้องรองบประมาณ เช่น สภากาแฟ แต่อย่างไรก็ตาม มีข้อควรปรับปรุง คือ ควรเพิ่มเติมกิจกรรมรองรับบุคคลากรที่ต้องโยกย้ายหมุนเวียน (ในวันที่ 1 เมษายน ของทุกปี) ซึ่งหากไม่มีกิจกรรมรองรับผู้มาใหม่ แผนอาจจะสะดุดได้

จากความเห็นของผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว แม้จะมีข้อเสนอแนะให้ต้องปรับปรุงอยู่บ้าง แต่ก็อยู่ในวิสัยที่จะปรับปรุงได้ทันทีโดยไม่มีข้อยุ่งยากแต่อย่างใด ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าการสร้างระบบการจัดการความรู้ (KMS) ในการสอบสวนคดีพิเศษในความผิดฐานปั่นหุ้น สามารถตอบสนองความต้องการและช่วยแก้ปัญหาของพนักงานอัยการได้เป็นอย่างดี และ แผนกิจกรรมการจัดการความรู้ 3 ปี เป็นแผนที่เหมาะสมและนำไปปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาได้จริง

6.2 ข้อเสนอแนะ

ระบบการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของพนักงานอัยการในการสอบสวนคดีพิเศษด้านการเงินการธนาคารในความผิดฐานปั่นหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ ที่เสนอนี้ เป็นเพียงตัวอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่าการนำระบบการจัดการความรู้ (KMS) มาใช้ จะช่วยทำให้งานสอบสวนของพนักงานอัยการมีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงควรที่จะนำไปใช้ในงานสอบสวนด้านอื่นด้วย ซึ่งจากสายงานสอบสวนของพนักงานอัยการที่มีพื้นฐานร่วมกันมาจากงานสอบสวนในคดีอาญา จึงเห็นว่าสามารถนำระบบการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของพนักงานอัยการในกลุ่มงานสอบสวน ซึ่งเบื้องต้นเห็นว่า น่าจะนำไปพัฒนาต่อยอดการสอบสวนคดีพิเศษด้านการเงินการธนาคารในความผิดฐานอื่นๆ เพราะมีความใกล้เคียงกัน รวมทั้งนำไปเป็นรูปแบบ (Model) ของการสร้างระบบการจัดการความรู้สำหรับงานสอบสวนด้านอื่นๆ ได้อีกมากมาย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

อย่างไรก็ตาม ในการศึกษานี้เป็นการทดลองสร้างระบบจัดการความรู้บนระบบที่ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ทั้ง Software และ Server หากสำนักงานอัยการสูงสุดจะนำไปปฏิบัติจริงควรมีการวิจัยเพื่อออกแบบระบบจัดการความรู้ที่เป็นมาตรฐาน และจัดหา Server มาเพื่อใช้ในการสร้างระบบจัดการความรู้ต่อไป รวมทั้งนำเรื่องนี้บรรจุไว้ในแผนยุทธศาสตร์การจัดการความรู้ ของสำนักงานอัยการสูงสุด หรือกำหนดเป็นนโยบายของผู้บริหารเพื่อให้เกิดผลในการนำไปปฏิบัติจริงให้ชัดเจน

นอกจากนั้นงานสอบสวนคดีพิเศษของพนักงานอัยการ ยังมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ กระทรวงยุติธรรม ดังนั้นในอนาคตหากจะได้มีข้อตกลงในการแลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกัน หรือมีโครงการทำระบบการจัดการความรู้ร่วมกันเพื่อใช้ร่วมกันในงานสอบสวนคดีพิเศษ ก็จะทำให้งานสอบสวนคดีพิเศษ ซึ่งเป็นการสอบสวนร่วมกันระหว่างพนักงานอัยการและพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ จะเป็นงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะทำให้การปราบปรามอาชญากรรมพิเศษ ประสบความสำเร็จ ซึ่งจะช่วยให้สังคมมีสันติสุขและระบบเศรษฐกิจดีขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved